

RAZISKOVALNA NALOGA

GIBALNE IN RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI V NARAVI

MENTORICA: Renata Ašenberger, dipl. vzgojiteljica

ODDELEK: 3-6 let

VRTEC: Vrtec občine Žalec, enota Zabukovica

Žalec, 2016

POVZETEK

Narava je naše največje bogastvo. Je odličen prostor za raziskovanje, igro in bivanje v njej. Skozi igro se otroci učijo in pridobivajo osnovna znanja za življenje. Ker pa smo za otroke odgovorni odrasli, jim moramo nakazati smernice, po katerih se bodo orientirali.

V našem oddelku smo mladi raziskovalci veliko časa namenili gibalnim in raziskovalnim aktivnostim na prostem. Veliko gibalnih in raziskovalnih dejavnosti, smo povezali s čutnim doživljanjem narave in čudenjem nad različnimi oblikami življenja ter tako pripomogli k razvijanju vrednot za zdrav in ekološko ozaveščen način življenja.

Za uresničevanje ciljev in raziskovanje smo izbirali različna okolja v bližnji in daljni okolici in v njih iskali in našli različne gibalne in raziskovalne izzive. Naleteli smo na različne naravne ovire, materiale in problemske situacije, ki jih je bilo potrebno sproti reševati. Največ dejavnosti je bilo izvedenih v bližnjem gozdu in na travniku.

Raziskovalna naloga preko izvedenih dejavnosti, opazovanj in ankete prikazuje pozitivne učinke gibanja v naravi in pomen raziskovalnih dejavnosti za pridobivanje osnovnih znanj za življenje.

KLJUČNE BESEDE:

- Otrok
- Narava
- Gibanje
- Raziskovanje

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	1
1.1 POMEN IN PREDNOSTI IGRE IN RAZISKOVANJA NA PROSTEM.....	2
1.2 VLOGA VZGOJITELJA PRI RAZISKOVALNEM DELU OTROK.....	3
1.3 GIBANJE – PRIMARNA OTROKOVA POTREBA.....	4
2. CILJI IN METODOLOGIJA	5
2.1 NAMEN RAZISKAVE	5
2.2 GLOBALNI CILJI.....	5
2.3 CILJI	6
2.4 METODOLOGIJA	6
2.4.1 RAZISKOVALNE METODE	6
2.4.2 RAZISKOVALNI VZOREC	6
3. POTEK IN ANALIZA DEJAVNOSTI	7
3.1 KAKŠNE GIBALNE IZZIVE NAM PONUJAJO RAZLIČNA NARAVNA OKOLJA	7
3.2 RAZISKOVANJE OTROK.....	16
4. SODELOVANJE S STARŠI	27
4.1 ANKETNI VPRAŠALNIK	28
5. SKLEP	34
6. VIRI IN LITERATURA	35
7. PRILOGE	36

KAZALO FOTOGRAFIJ

Slika 1: Poligon na igrišču.....	7
Slika 2:Skoki v globino	8
Slika 3:Gibanje po razgibanem terenu.....	8
Slika 4:Plazenje	8
Slika 5: Hoja po vzpetini	8
Slika 6:Visenje na drevesnih vejah.....	9
Slika 7: Ovijalke- gibalni izzivi.....	9
Slika 8: Plezanje na drevo	10
Slika 9: »Veseli netopir«	10
Slika 10: Hoja po podrem drevesu	11
Slika 11: Igra: Gosenica	11
Slika 12: Razgibavanje z naravnim materialom	12
Slika 13: Hokey na travniku	13
Slika 14: Razvijanje skočne moči.....	13
Slika 15: Igra: Lisica, kaj rada ješ?	14
Slika 16: Gibalna minuta med sprehodom	15
Slika 17: Čistimo gozd	17
Slika 18: »Hiška za ježka«.....	18
Slika 19: Primerjava fotografije z realnostjo	19
Slika 20: Opazovanje podrobnosti.....	19
Slika 21: Najino drevo.....	20
Slika 22: Gozдна razstava	21
Slika 23: Pestrost jesenskega listja na vrvici	21
Slika 24: Primerjava dolžine vrvic med seboj	21
Slika 25: Merjenje obsega izbranega drevesa.....	21
Slika 26: Najino drevo.....	21
Slika 27: Odtiskovanje drevesnega lubja	22
Slika 28: Kaj najdemo na gozdnih tleh?.....	23
Slika 29: Kaj se skriva v luknjici?	23
Slika 30: Mravljišče in življenje v njem	24
Slika 31: Igre s črkami.....	24
Slika 32: Preverjanje globine.....	25

Slika 33: Do kam bi segala voda?	25
Slika 34: Opazovanje kristalov.....	25
Slika 35: Skupinska fotografija ob okrašeni smrečici	26
Slika 36: Žaganje suhih vej	26
Slika 37: Presenečenje v gozdu	27

1. UVOD

Vedno več ljudi prihaja do ugotovitev, da je za zdrav in ekološko ozaveščen način življenja, potrebno otrokom naravo približati na drugačen način- to je v naravi.

»Doživljajske vrednote so nujno potrebne pri oblikovanju otrokove osebnosti, saj z njim otroku prikažemo, kako lep in skrivnosten je svet.« (Zalokar Divjak, 1992).

Otroci namreč v tem obdobju naravo dojemajo na izrazito čustven način in pri tem uporabljajo izkustveno pot spoznavanja. Pomembno v tem obdobju je predvsem gibanje v naravnem okolju, spontano raziskovanje gozda in igra z naravnimi materiali, ki jih najdemo v gozdu. Pri tem ne smemo pozabiti, da otroci doživljajo gozd na povsem drugačen način kot odrasli. Otroci so s svojo radovednostjo sposobni raziskati naravo do njenega bistva. Gre za spoznavno pot, pot izkustvenega učenja, ki je nam, odraslim, že tuja. Otroci namreč do informacij prihajajo z vsemi čutili. Opazovanje jim ni dovolj, želijo se dotikati stvari, jih mečkati, okušati, stresati, preučevati, razstaviti ... Ta naravni proces spoznavanja je pri predšolskih otrocih venomer prisoten.

V času izvajanja dejavnosti smo zadovoljevanje otrokove osnovne potrebe po gibanju nadgradili še z dejstvom, da naj v predšolskem obdobju otrok pridobi čim bolj pestro in široko paleto gibalnih izkušenj, ki so osnova kasnejšim zahtevnejšim gibalnim vzorcem. Zaradi kritičnih obdobj v razvoju otroka zamujenega v najzgodnejšem obdobju kasneje ne moremo več nadoknaditi. Temelj gibanja, zgrajen v otroštvu pomembno vpliva tudi na kasnejšo potrebo, da postane gibanje eno izmed pomembnih sestavin kakovosti življenja v vseh starostnih obdobjih.

1.1 POMEN IN PREDNOSTI IGRE IN RAZISKOVANJA NA PROSTEM

Znano je, da se naravno okolje, v tem kar ponuja otrokom, zelo razlikuje od običajnih, standardiziranih igrišč. Naravno okolje ima prednosti, ki ustrezajo otrokovim potrebam po stimulativnem in raznolikem okolju za igro.

Kos in Jerman (2013) navajata, da se v zadnjem stoletju v mnogih zahodnih deželah opaža zmanjšanje priložnosti za igro predšolskih otrok na prostem (Clements, 2004; Waller, s.sod., 2010). Instiutualizacija otroštva, pretirano organizirano življenje in kultura strahu zaznamujejo življenje predšolskih otrok, kar vpliva na spremembe v naravi otroške igre (Burke, 2005; Tovey, 2007). Priložnosti za igro v naravnem okolju so zato vrednejše in pomembnejše (Waller, 2006)

(Povzeto po : Kos in Jerman, 2013).

Bivanje na prostem v naših vrtcih je nekaj vsakdanjega. A rezultati nekaterih raziskav kažejo, da je dejavnosti na prostem še premalo. Tudi podatkov o tem ni veliko. Kos in Jerman (2013) sta opravila raziskavo, koliko časa v povprečju slovenski otroci preživijo na prostem. Izkazalo se je, da tisti, ki so v vrtcu, v povprečju preživijo na prostem 23% časa v toplem delu leta in 13% v hladnem, od tega v povprečju tri ure tedensko v naravnem okolju v toplem delu leta in eno uro in pol v hladnem. Kos (2010) navaja, da je igri in učenju v naravnem okolju posvečenega relativno malo časa v primerjavi z mnogimi evropskimi, predvsem skandinavskimi deželami. Slovenija je gozdnata država, saj ima več kot polovico (58,4%) površja pokritega z gozdom, kar jo po gozdnatosti uvršča celo na tretjo mesto v Evropski uniji, takoj za Švedsko in Finsko (Zavod za gozdove Slovenije, 2011). (Povzeto po Kos in Jerman, 2013).

Igra pomembno vpliva na vsa področja otrokovega razvoja:

- **razvoj gibalnih sposobnosti in spretnosti,**
- **kognitivni razvoj:** razvoj občutenja in zaznavanja, razvoj govora, spoznavanje in raziskovanje okoja, reševanje problemov, razvoj domišljije in ustvarjalnosti, socialne kognicije,
- **emocionalni razvoj:** sproščanje in izživljanje čustev, premagovanje težav in konfliktov, uresničevanje želja ...,
- **socialni in moralni razvoj:** razvoj socialne kompetentnosti (sodelovanje, razumevanje in upoštevanje drugih), razvoj samokontrole (npr. impulzivnosti, agresivnosti), osvajanje družbenih pravil in norm,
- **osebni razvoj:** razvoj avtonomnosti, spoznavanje sebe (oblikovanje samopodobe) in sveta (spoznavanje različnih vlog in vstopanje v svet odraslih).

1.2 VLOGA VZGOJITELJA PRI RAZISKOVALNEM DELU OTROK

Pri zgodnjem uvajanju otrok v raziskovalno delo je vloga vzgojitelja pomembna predvsem v smislu vodenja otrok skozi posamezne stopnje raziskovalnega procesa. Vzgojitelj mora dobro poznati otrokovo znanje, da lahko na obstoječem znanju organizira aktivnosti, ki bodo otroka pripeljale do novega znanja. Pred vzgojitelja je v okviru zgodnjega uvajanja otrok v naravoslovje postavljenih kar nekaj nalog, pomembnejše pa so naslednje:

- poznavanje otroških zamisli in razumevanje povezano z obravnavano temo;
- mora biti občutljiv za otrokovo napredovanje pri učenju;
- mora znati postavljati odprta in produktivna vprašanja, katera bodo otrokom omogočila razvoj po lastni poti;
- poznane morajo biti naravoslovne vsebine, da lahko suvereno presoja in reagira na različne zamisli;
- mora biti sposoben organizirati širše delovno okolje, v katerem bo lahko naštetu uresničljivo (Petek in Grubelnik, 2010)

1.3 GIBANJE – PRIMARNA OTROKOVA POTREBA

V kurikulumu (1999) je zapisano, da je gibalni razvoj za otroka v prvih letih življenja v ospredju in poteka od naravnih in preprostih oblik gibanja do sestavljenih in zahtevnejših dejavnosti. S tem otroci pridobijo raznovrstne gibalne izkušnje, ob katerih imajo veliko zadovoljstva, veselja, pridobivajo samozaupanje in samozavest.

Videmšek in Kovač (2001) navajata, da otrok na prostem lahko razvija gibalne sposobnosti, usvaja nekatere gibalne koncepte oz. sheme ter postopno spoznava in usvaja osnovne prvine različnih športnih zvrsti. S spontanim izvajanjem naravnih oblik gibanja otrok uresničuje različne cilje, na primer: s sproščenim izvajanjem razvija koordinacijo oz. skladnost gibanja, ravnotežje, natančnost in moč.

Otrok ob gibanju spoznava, se zaveda in pridobiva zaupanje v lastno telo, doživlja ugodje ter usvaja osnovne gibalne sheme (Kurikulum, 1999).

2. CILJI IN METODOLOGIJA

2.1 NAMEN RAZISKAVE

Namen našega raziskovanja je bil, otroke preko projekta, popeljati k iskanju osebnega čustvenega jezika v pogovoru z naravo.

Prav tako sem z raziskovalno nalogo želela obogatiti dejavnosti, ki jih vsakodnevno izvajamo na prostem. Pri načrtovanju in izvajanju dejavnosti sem zavestno spodbujala gibanje skozi raziskovanje otrok, kjer je bil v ospredju proces in ne končni produkt. S tem spodbujamo otrokov kritični pogled na specifičen problem ali vprašanje in posredno tudi na svet in njegovo delovanje. S povezovanjem različnih področij, pestrostjo dejavnosti in izbiro različnih naravnih okolij, kot spodbud za gibanje in raziskovanje, sem skušala doseči čim višjo stopnjo aktivnosti in pridobivanje znanj, preko izkušnjskega učenja. Dejavnosti, ki sem jih izbirala, velikokrat tudi skupaj z otroki, se niso odvijale samo v določenem časovnem obdobju, temveč jih izvajamo skozi celo leto, kajti z njimi želimo vplivati na to, da otroci ponotranjijo pomen le-teh. Skrbela sem za preplet različnih področij, kurikula (gibanje, jezik, umetnost, družba, narava, matematika). Veliko gibalnih dejavnosti, smo povezali s čutnim doživljanjem narave in čudenjem nad različnimi oblikami življenja ter tako pripomogli k razvijanju vrednot za zdrav in ekološko ozaveščen način življenja.

2.2 GLOBALNI CILJI

- Doživljanje in raziskovanje žive narave v njeni raznolikosti, povezanosti in stalnem spreminjanju in estetskih razsežnostih
- Spodbujanje različnih pristopov k spoznavanju narave
- Omogočanje in spodbujanje gibalnih dejavnosti otrok
- Zavedanje lastnega telesa in doživljanje ugodja v gibanju
- Pridobivanje zaupanja v svoje telo in gibalne sposobnosti

2.3 CILJI

- Otrok se igra in raziskuje z materiali, ki jih najde v naravi
- Omogočanje raziskovanja in iskanje lastnih poti pri reševanju problemov, nalog
- Otrok opazuje spremembe v naravi skozi letne čase
- Spoznavanje vloge narave in čistega okolja v povezavi z gibanjem v naravi.

2.4 METODOLOGIJA

2.4.1 RAZISKOVALNE METODE

Raziskovalna naloga je praktična. Praktični del je zasnovan in izveden v obliki različnih dejavnosti, kjer se prepletajo različni načini pridobivanja znanja in različne metode dela, kot so: metoda raziskovanja, metoda eksperimentiranja, metoda reševanja problemov, metoda didaktične igre, metoda razgovora, metoda opazovanja, metoda demonstracije,...

Prednostni področji sta gibanje in narava, v povezavi z ostalimi področji kurikula za vrtce.

Poleg tega sem podatke zbirala tudi s kvantitativno tehniko, in sicer z anketiranjem staršev. Rezultati so predstavljeni v grafih.

2.4.2 RAZISKOVALNI VZOREC

Raziskovalno nalogo smo izvajali otroci in vzgojiteljici 2. Oddelka vrtca Zabukovica, tj. ena izmed enot Vrtcev Občine Žalec. V skupini je 19 otrok, v starosti od 3-6 let. Od tega 6 deklic in 13 dečkov. Dejavnosti so bile načrtovane in so se odvijale od oktobra septembra 2015 do konca februarja 2016.

Raziskovalni vzorec pa je predstavljal tudi 19 staršev otrok. Od tega je na anketni vprašalnik odgovarjalo 17 staršev.

3. POTEK IN ANALIZA DEJAVNOSTI

3.1 KAKŠNE GIBALNE IZZIVE NAM PONUJAJO RAZLIČNA NARAVNA OKOLJA

Danks in Schofield (2007) pravita, da so naravna okolja lahko priložnost za nove pustolovščine, presenečenja in neverjetne izkušnje, ki bodo pomagale okrepiti otrokovo samozavest in mu vlti pogum. Menita, da je to prostor za raziskovanje, učenje o tveganju, krepitev samozaupanja in pobeg v domišljijo. V njem se lahko lovijo, iščejo ravnotežje, plezajo, skačejo, se gugajo ali skrivajo.

Za uresničevanje ciljev projekta smo izbirali različna okolja v bližnji in daljni okolici in v njih smo iskali in našli različne gibalne izzive. Naleteli smo na različne naravne ovire, materiale in problemske situacije, ki jih je bilo potrebno sproti reševati.

V gozdu smo skupaj določili prostor, namenjen gozdni igralnici in dogovorili pravila, ki so zagotavljala varno igro in raziskovanje. Naše tedenske obiske v naravnem okolju (igrišče, travnik, gozd, gozdna jasa, gozdni rob, bližnji hrib) smo izvajali vsak torek, ki smo ga skupaj poimenovali »GOZDNI TOREK«.

Slika 1: Poligon na igrišču (Foto: Ašenberger)

Gibanje po različnih terenih s premagovanjem ovir

CILJI:

- Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja
- Pridobivanje zaupanja v svoje telo in gibalne sposobnosti

Hoja po vzpetini, strmem pobočju, različnih terenih, plazenje med različnimi naravnimi ovirami, skoki v globino in daljino (v kupe listja), valjanje po različnih površinah,..)

Slika 2: Skoki v globino (Foto: Ašenberger)

Slika 3: Gibanje po razgibanem terenu (Foto: Ašenberger)

Slika 4: Plazenje (Foto: Ašenberger)

Slika 5: Hoja po vzpetini (Foto: Ašenberger)

Ob vsakem ponovnem obisku gozda ali travnika so otroci iskali različne možnosti gibanja. Pri tem so takoj začeli z igro in bili čisto vsi gibalno ali miselno aktivni.

Guganje in vese na drevesnih vejah in ovijalkah

CILJI:

- Iskanje ustreznih vej
- Spoznavanje položajev in odnosov med deli lastnega telesa in predmeti (roke, veja, tla)

Ob prihodu v naravo sva vsakokrat znova otrokom omogočili raziskovanje narave. Tako so otroci velikokrat sami, nevede, reševali nastale gibalne probleme in pridobivali več samozaupanja. Imeli so najrazličnejše ideje in si med seboj pomagali z nasveti.

Slika 6: Visenje na drevesnih vejah (Foto: Ašenberger)

Slika 7: Ovijalke- gibalni izzivi (Foto: Ašenberger)

KOMENTARJI OTROK:

»Poglejte me, tak kot Robin Hood sem« (MATIJA, 5 let in pol)

»Lej, nč nej te ne bo strah, sej sem js zraven, te čuvam, de ne boš padla« (ZOJA, 5 let)

Plezanje na drevesa

CILJI:

- Iskanje lastne poti pri reševanju problemov
- Premagovanje strahu pred višino
- Razvijanje skladnosti gibanja

Slika 8: Plezanje na drevo (Foto: Ašenberger)

Slika 9: »Veseli netopir«(Foto: Ašenberger)

Z gibanjem in raziskovanjem v naravi sem otrokom vsakodnevno omogočala, da z različnimi dejavnostmi na prostem spoznajo in razvijajo gibalne sposobnosti ter usvojijo nekatere gibalne koncepte. Pri izvajanju le teh je bila tudi moja vloga in vloga sodelavke v oddelku zelo pomembna. Skrbeli sva za varnost, otroke spodbujali, usmerjali, pomagali, jim demonstrirali, z njimi sodelovali, se igrali in se tudi sami učili.

Prestopanje naravnih ovir, hoja po podrtem drevesu

CILJI:

- Razvijanje ravnotežja, gibljivosti, preciznosti
- Spoznavanje pomena medsebojne pomoči in športnega obnašanja

Z gibanjem so otroci spoznavali svoje telo in preizkušali kaj zmorejo. Gibanje jim je bilo vedno znova v izziv. Tudi mlajši otroci so pokazali veliko mero iznajdljivosti. Pri hoji po podrtem drevesu so si pomagali s polomljenimi vejami iz dreves in s pomočjo njih lovili ravnotežje.

Slika 10: Hoja po podrtem drevesu (Foto: Ašenberger)

Čutilna gibalna igra: Gosenica

Otroci so se gibalni v strnjeni koloni po razgibanem terenu tako, da so se držali eden drugega in imeli kapo na očeh. Ob koncu so sodelovali v pogovoru o občutkih pri hoji. To igro smo na željo otrok ponovili večkrat, seveda z spreminjanjem okolja in gibanjem po različnih terenih.

V začetku so imeli nekateri otroci težave, saj so se osredotočali na občutke, ki so jim bili novi ali celo neprijetni. A ob zaupnem medsebojnem sodelovanju, je postala igra prijetna in zabavna.

Slika 11: Igra: Gosenica (Foto: Ašenberger)

Razgibavanje z najdenimi vejami na različne načine

CILJI:

- Spoznavanje športnih pripomočkov najdenih v naravi
- Iskanje igralnih in gibalnih možnosti in rešitev

Kot gibalni pripomoček smo večkrat uporabili tudi naravne predmete iz okolja, s katerimi so imeli otroci možnost manipulacije na različne načine, izvajanja določenih gibalnih motivov in demonstriranja lastnih. Tako je na najino pobudo na gozdni jasi nastal tudi naravni poligon, ki smo ga sestavili skupaj z otroci. S tem so imeli možnost participacije in bili še bolj notranje motivirani pri gibalni dejavnosti.

Slika 12: Razgibavanje z naravnim materialom (Foto: Ašenberger)

Igre z žogo na travniku

CILJI:

- Omogočanje raziskovanja z namenom poiskati primerno palico za igro: Hokej
- Spoznavanje pomena sodelovalnosti v igralni skupini z upoštevanjem dogovorjenih pravil

Na poti do travnika smo obiskali tudi bližnji gozd, kjer sem otrokom zastavila raziskovalni problem: Poiskati primerno palico za igro hokeja. Pri iskanju primernih palic za igro so posamezniki potrebovali več besednih spodbud (predvsem mlajši). Pri preizkušanju in uporabi le teh, pa so prihajali do ugotovitev, da vsaka palica ni primerna za uporabo.

Slika 13: Hokej na travniku (Foto: Ašenberger)

Reševanje problema: Kako do listov bližnjih dreves?

CILJI:

- Iskanje lastnih poti pri reševanju gibalnih problemov
- Spodbujanje medsebojne pomoči

Slika 14: Razvijanje skočne moči (Foto: Ašenberger)

Elementarne gibalne igre

Pri elementarnih gibalnih igrah, ki predstavljajo osnovo športnih iger, otroci postopoma spoznavajo smisel in pomen upoštevanja pravil igre in se socializacijsko krepijo (Kurikulum, 1999, str. 25).

Naravne oblike gibanja smo nadgradili z različnimi elementarnimi igrami, ki smo jih izvajali na različnih terenih. Spoznavali smo smisel in pomen upoštevanja pravil, pomen sodelovanja. Pri igrah so razvijali tudi svojo ustvarjalnost, ko so iskali svoje načine in poti za rešitev različnih gibalnih nalog. Najpogosteje smo se igrali igre, kot so:

- Lisica, kaj rada ješ?
- Kraljica, koliko je ura ?
- Kačja luknja
- Ptički v gnezda
- Lovimo repke
- Ristanc,..

Slika 15: Igra: Lisica, kaj rada ješ? (Foto: Ašenberger)

Igra: Dobro prisluhni

To je igra za katero je potreben »skok« v čisto tišino in razvija veliko mero koncentracije in slušne pozornosti. To je bilo sprva pri otrocih precej težko doseči, zato smo igro začeli z manjšim številom otrok. Poimenovali smo jo tudi »igra za dobra ušesa«. Z njo lahko preverimo tudi, kako dobro otroci slišijo.

Kako se igro igramo? Vzgojitelj otroke povabi na določeno mesto v naravi, on pa sede nekoliko stran od otrok in se tudi obrne stran od njih. Nato začne šepetaje klicati otroke in jim pripovedovati posamezne gibalne naloge. Otroci gibalno reagirajo in na določen način (npr. prilezejo, hodijo vzvratno, poskakujejo,..) pridejo do vzgojiteljice in tam tiho čakajo ostale prijatelje.

Tobogan v gozdu

Otroci so me ob vsakem obisku gozda znova in znova presenečali. S svojo sproščenostjo in raziskovalnim duhom so radi preizkušali nove stvari. Tako so v gozdu kmalu našli tudi »tobogan«, po katerem so se dričali in neizmerno zabavali. Pri gibanju so tako razvijali različne naravne oblike gibanja (hoja, plazenje, lazenje, skoke,..). Čeprav so bile hlačke ob koncu nekoliko umazane, so s tem pridobili novo izkušnjo in zadovoljili osnovno potrebo po gibanju in igri.

En, dva, tri, telovadimo vsi!

Čeprav otrokom vsakodnevno omogočam in jih spodbujam, da z različnimi dejavnostmi v prostoru in na prostem spoznavajo in razvijajo gibalne sposobnosti (jutranje razgibavanje, gibalne igre, gibalne minute, vadbene ure, sprehodi,...), smo tudi sprehode v naravi večkrat popestrili z gibalnimi vložki, ob kateri so se otroci sprostili in svoje telo uporabljali kot izhodiščno točko za presojo položaja, smeri in razmerja do drugih.

Slika 16: Gibalna minuta med sprehodom(Foto: Ašenberger)

3.2 RAZISKOVANJE OTROK

Pomen raziskovanja poudarja tudi Maxim (1997), ki ga opredeljuje kot strategijo dejavnega oziroma participativnega učenja, ki je usmerjeno v reševanje problemov, kjer sledimo dvema ciljema: ohraniti radovednost otrok in trajen interes za znanje ter oblikovati sposobnosti, potrebne za samostojno reševanje problemov.

3.2.1 GOZD- PROSTOR ZA RAZISKOVANJE IN UČENJE ZA ŽIVLJENJE

Gozdna pedagogika je danes vzgoja za vrednote, kot so spoštovanje do narave, obzirnost do življenja, odgovornost, toleranca, solidarnost med generacijami in globalno ter dolgoročno razmišljanje (Baschny, 2009).

Gozd ima vse značilnosti kakovostnega in privlačnega igralnega prostora, v katerem imajo otroci svobodo gibanja, sama struktura in zgradba gozda pa omogočata različno uporabo. V gozdu je velik izbor materialov in prostorov, dosegljivih za vse. Z bogato teksturo, zvoki, vonji, zgradbo, delovanjem nam ponuja raznovrstnost čustvenih in čutnih izkušenj. Otroci lahko uporabljajo material glede na lasten razvoj in potrebe, z materialom lahko manipulirajo na neskončno načinov ter pridobivajo nove izkušnje in iščejo nove izzive.

Skozi igro v gozdu so otroci raziskovali in eksperimentirali, rušili in gradili, se odločali in izbirali in so ves čas pridobivali odgovornost do okolja. Imeli so možnost voditi in prevzemati kontrolo nad izkušnjami, velikokrat brez sugestij odraslih.

3.2.1.1 Dejavnosti, ki smo jih izvedli v gozdu:

Očistimo gozd

Pri tej dejavnosti so otroci pokazali veliko mero sodelovalnosti. Podrto drevo sredi poti do gozdne jase je otrokom predstavljalo izziv. Samo so organizirali dejavnost, reševali prostorske probleme, se orientirali v prostoru in razvijali timsko harmonijo. Otroci so tako pridobivali izkušnje, kako lahko sami dejavno vplivajo na naravo.

Slika 17: Čistimo gozd (Foto: Ašenberger)

KOMENTARJI OTROK:

- »Dej, prim tule dol, de bomo lahk nesl, no« (ŽAN, 4 leta in pol)
- »Js bom tud pomagala« (DIONA, 5 let)
- »Ne, ti si punca, sej bomo mi – to je za fante« (MATIJA, 5 let)
- »V redu, mi bomo pa navijale: Dejmo naši, dejmo naši, dejmo naši slovenjčani« (LANA, 5 let)

Kaj ne sodi v naravo ?

CILJ:

- Spoznavanje vloge narave in čistega okolja v povezavi z gibanjem v naravi

Na omejenem območju v naravi smo le z očmi iskali 5 predmetov, ki ne sodijo v naravo in kasneje v pogovoru komentirali in razmišljali, kako bi lahko nastali problem rešili.

KOMENTARJI OTROK:

- »Lej, en pacek je kr folijo vrgu v vodo« (TAJA, 3 leta)
- »Veš, da sem js najdu steklo. Pa sn pr divjih bratih gledu, da se lahk gozd užge, pa začne goret« (URH, 4 leta in pol)
- »Js sn pa skledico najdla, tako s pikicim« (VITA, 3 leta)
- »Mi bi lahk nardil akcijo, tako kot v vrtcu, pa bi vse pospravl. Aja, sam nimamo rokavic« (LUKA; 4 leta in pol)

Bivališča za živali

CILJ:

- Otrok odkriva in spoznava, da je življenje živih bitij odvisno od drugih bitij in od nežive narave
- Razvijanje domišljajske igre z naravnimi materiali

Slika 18: »Hiška za ježka« (Foto: Ašenberger)

Otrokom sva omogočili svobodno igro z naravnimi materiali v gozdu. Tako so 3 otroci prišli na idejo, da naredimo »hiško za ježka«. Akcija prinašanja različnih naravnih materialov (lubja, storžev vej, listov,..) in postavljanja v »hiško« se je pričela.

KOMENTARJI OTROK:

»Lej, js sn najda še listke, de bo ježek na mehkim spal. Bom spodi dala, de bo mel mehko postlo« (LANA, 5 let)

»Tuki bom nardil še vrata, pa še garažo za avto bo mela tta hiša, veš ? (VID; 5 let)

» O, kok smo lepo nardil. Zdej bo pa ježek res vesel« (ZOJA, 5 let)

Igra: Kje se nahajam?

Otroci so se razdelili v pare. Po natančnem opazovanju fotografij so poiskali in prepoznali točno določeno drevo in druge rastline in primerjali fotografijo z realno sliko v naravi.

Pri tej igri so bili posamezniki zelo dobri opazovalci. Še posebej so bili ponosni, ko so dejansko drevo ali rastlino našli, zato so k drevesu vabili še ostale prijatelje in skupaj so besedno komentirali svoja opažanja.

Slika 19: Opazovanje podrobnosti
(Foto: Ašenberger)

Slika 20: Primerjava fotografije z
realnostjo (Foto: Ašenberger)

Igra: Moje drevo

Pred izvedbo igre smo določili prostor gibanja in ga omejili z vrvicami okoli dreves. Znotraj tega prostora smo določili 8 dreves. Vsak otrok si je izbral svoj par. Enemu smo zavezali oči, drugi pa je prvega vodil po gozdni poti. Po sprehodu, ga je postavil pred izbrano drevo. Ta je drevo otipal in si poskušal zapomniti čim več njegovih lastnosti in obliko (hrapavost skorje, obseg, veje, grče, korenine), kot tudi lastnosti okolice (mah, listje, kamenje). Nato ga je vodič odvedel stran od drevesa. Na osnovi izkušnje je slednji poizkušal odkriti svoje drevo. Če ni šlo, mu je pomagal vodič.

KOMENTARJI OTROK:

»Moje drevo mi je všeč, ker je tak za plezanje, pa je fajn » (DIONA, 5 let)

Men je moje drevo všeč, ker ima tako lepo lubje. (ZOJA, 5 let)

Men je všeč, ker lahk visim visim kot netopir (TAJ; 4,5 let)

Drevese mam rad, ker so mi podobni (VID, 5 let)

Men je všeč, ker je gladek, pa živ, pa ker ga lahk primem (ŽAN, 4 leta)

Js pa lahk na mojim drevesu gor ležim, zato mi je tk všeč (JULIJAN; 5 let)

Ttle, mejčen mi je všeč, ko je tk mehki (VITA, 3 leta)

Veš, men je tistle všeč, ko je najbolj visoko, pa sova v njem spi-v votlini tamle gor (GAŠPER, 3 leta)

Slika 21: Najino drevo (Foto: Ašenberger)

Razstava v gozdu

Jesenski čas in pisano jesensko listje sta nas vabila v naravo k raziskovanju. Ob igri iskanja različnih jesenskih listov in plodov je v naši gozdni igralnici nastala prava gozdna razstava, ki je otroke spodbudila k raziskovanju, besednemu izražanju, iskanju podobnosti in razlik in igri.

Slika 22: Gozdna razstava (Foto: Ašenberger)

Slika 23: Pestrost jesenskega listja na vrvi (Foto: Ašenberger)

Merjenje obsega drevesa in primerjava le teh z drugimi

Otroci so se razdelili v pare. V gozdu so izbrali drevo, z vrvico skupaj izmerili njegov obseg in izmerjene dolžine vrvic primerjali med seboj.

Slika 24: Primerjava dolžine vrvic med seboj (Foto: Ašenberger)

Slika 25: Merjenje obsega izbranega drevesa (Foto: Ašenberger)

Slika 26: Najino drevo (Foto: Ašenberger)

Odtiskovanje drevesnega lubja

Tudi ta igra je potekala v paru. Par si je izbral drevo, na katerega je prvi položil list, drugi pa je z voščenko porisal list papirja. Na listu so nastali odtisi drevesnega lubja. Pri tej igri posamezniki so posamezniki pokazali veliko mero vztrajnosti.

Slika 27: Odtiskovanje drevesnega lubja (Foto: Ašenberger)

Raziskovanje gozda z uporabo lup

Ob raziskovanju gozda z lupami se je moja vloga kazala tudi kot odgovarjanje na otrokova vprašanja in spodbujanje otrok k razmišljanju (vprašanja zakaj smo večkrat preobrnila na vprašanja kako). Podajala sem jim odgovore o posameznih plodovih, listih in ostalih rastlinah, pri čemer so bili otroci raziskovalni, medtem ko so spoznavali naravo in njene lastnosti. Ugotovila sem, da nekateri otroci že veliko vedo o posameznih plodovih, razlikujejo že iglavce in listavce, besedno opišejo posamezen predmet iz narave - s tem niso gradili le naravoslovnega znanja, ampak tudi besedišče.

Slika 28: Kaj najdemo na gozdnih tleh? (Foto: Ašenberger)

Slika 29: Kaj se skriva v luknjici?(Foto: Ašenberger)

Igra: Dobro prisluhni

To je igra za katero je potreben »skok« v čisto tišino in razvija veliko mero koncentracije in slušne pozornosti. To je pri otrocih sprva precej težko doseči, zato je potrebno igro začeti z manjšim številom otrok. Poimenovali smo jo tudi igra za dobra ušesa. Z njo lahko preverimo tudi, kako dobro otroci slišijo.

Kako se igro igramo? Vzgojitelj otroke povabi na določeno mesto v naravi, on pa sede nekoliko stran od otrok in se tudi obrne stran od njih. Nato začne šepetaje klicati otroke in jim pripovedovati posamezne gibalne naloge. Otroci gibalno reagirajo in na določen način (npr. prilezejo, hodijo vzvratno, poskakujejo,..) pridejo do vzgojiteljice in tam tiho čakajo ostale prijatelje

Kaj se skriva v gozdnih tleh?

Gozdna tla in drobne živali smo opazovali tudi z lupami. Izvedli smo eksperiment z jabolčnim kisom. Otroci so s pomočjo najdenih palic iz gozda izkopal luknjico, kamor smo skrili jogurtov kozarček z malo kisa. Čez 2 dni smo se vrnil v gozd in opazovali, kaj vse je v kozarčku in zakaj?

PREDVIDEVANJA OTROK:

»Js že vem, de bo noter kaka mravla pršla« (VID; 5 let)

» Sam , ka pa, če bo notr kak pajk zlezu?« (GAŠPER, 3 leta)

Slika 30: Mravljišče in življenje v njem (Foto: Ašenberger)

Črke v naravi

Iskanje vej, listov in zaznavanje podobnosti veja- črka. Posamezniki so želeli in sestavili iz najdenih vej tudi svoje ime.

Slika 31: Igre s črkami (Foto: Ašenberger)

Potoček v različnih agregatnih stanjih

Ob vsakem ponovnem obisku gozdne jase, nas je na poti, k sebi vabil tudi majhen potoček. Otroci so vanj radi metali odpadlo listje, prisluhnili in opazovali, kako voda teče po betonski strugi.

Izvedli smo tudi eksperiment, s katerim smo izmerili globino vode. Deklica je poiskala primerno palico, jo potisnila v vodo. Nato smo skupaj primerjali, do kam bi ji voda segala, če bi vanjo stopila sama? Ugotovili smo, da skoraj do kolen. V zimskih mesecih pa je potoček spremenil tudi svoja agregatna stanja. Opazovali smo kristale, v katere se je tekoča voda spremenila in preizkušali trdnost ledu na površju.

Slika 32: Preverjanje globine (Foto: Ašenberger)

Slika 33: Do kam bi segala voda ? (Foto: Ašenberger)

Slika 34: Opazovanje kristalov (Foto: Ašenberger)

Naša smrečica v gozdu

Na najino pobudo so otroci v naši gozdni igralnici skupaj izbrali primerno smrečico, ki smo jo v mesecu decembru okrasili, z lastno izdelanimi okraski. Pred okrasitvijo smo ugotovili, da smrečica ni dostopna iz vseh strani. Zato je eden izmed dečkov dal takoj pobudo, da suhe veje grmičevja požagamo stran. Ob naslednjem obisku smo to tudi izvedli. Otroci so imeli možnost rokovanja s pravo ročno žago in preizkušanja lastnih sposobnosti in sodelovanja. Ob naslednjem obisku so otroci najprej stekli k okrašeni smrečici. Na njej nas je čakalo darilo (iniciativa ene izmed babic) in sporočilo. Otroci so bili vzhičeni in z velikim pričakovanjem prisluhnili mojemu branju pisma.

KOMENTARJI OTROK:

»Zdej bojo mele pa tud živali v gozdu božič« (LANA; 5 let)

»Mogoče se bo medved kr ustrašu, ko se bo ponoč svetl, pa bo zbežal« (JULIJAN, 5 let in pol)

Slika 35: Skupinska fotografija ob okrašeni smrečici
(Foto: Ašenberger)

Slika 36: Žaganje suhih vej (Foto: Ašenberger)

Slika 37: Presenečenje v gozdu (Foto: Ašenberger)

4. SODELOVANJE S STARŠI

Sodelovanje vrtca s starši mora vedno potekati na ravni medsebojne podpore in bogatitve v smeri uspešnega razvoja otroka. V današnjem času se z različnimi oblikami sodelovanja med vrtcem in starši vzpostavlja vzajemen odnos. Pri raziskovalni nalogi sem tako na različne načine starše vključevala v dogajanje v vrtcu. O izvedbi raziskovalne naloge in pomenu le te za razvoj otrok, sem starše seznanila že na prvem roditeljskem sestanku in jih povprašala, kakšno je njihovo mnenje o tem. Kasneje so imeli starši preko oglasne deske možnost prebiranja različnih anekdotskih zapisov posameznih izvedenih dejavnosti na prostem, komentarjev otrok o posamezni temi in izmišljarij otrok. Razstava različnih likovnih izdelkov je tako pri starših, kot otrocih, vzbudila zanimanje za dogajanje v vrtcu. Pomembno vlogo pa je predstavljala tudi oddelčna knjiga s foto zapisi izvedenih gibalnih, raziskovalnih in drugih dejavnosti, ki smo jih izvedli. Starši so velikokrat ob odhodu domov skupaj z otroci prelistavali oddelčno knjigo, prebirali komentarje, otroci pa se spominjali prijetnih dogodkov, ki so jih doživeli v naravi in z naravo.

4.1 ANKETNI VPRAŠALNIK

Za starše sem pripravila tudi kratek anketni vprašalnik. Vprašalnik je prejelo 19 staršev, od tega je 17 staršev anketni vprašalnik tudi rešilo z odgovarjanjem na vprašanja. V nadaljevanju so predstavljeni tudi rezultati anketiranja.

SPOŠTOVANI STARŠI

V letošnjem šolskem letu dajemo skupaj z otroci večji poudarek izvajanju gibalnih in raziskovalnih dejavnosti na prostem in iščemo in potrjujemo pozitivne učinke bivanja v naravi na razvoj otroka. Da bi obogatili naša spoznanja iz tega področja, Vas prijazno vabimo k sodelovanju oz. izpolnjevanju ankete.

Vprašalnik je anonimen, rezultati pa bodo uporabljeni izključno za izdelavo raziskovalne naloge

Za izpolnjene anketne vprašalnike in sodelovanje, se vam že vnaprej iskreno zahvaljujem.

Lep pozdrav,

Renata Ašenberger

1. Kakšno je vaše mnenje o vključevanju vašega otroka v različne gibalne aktivnosti ?

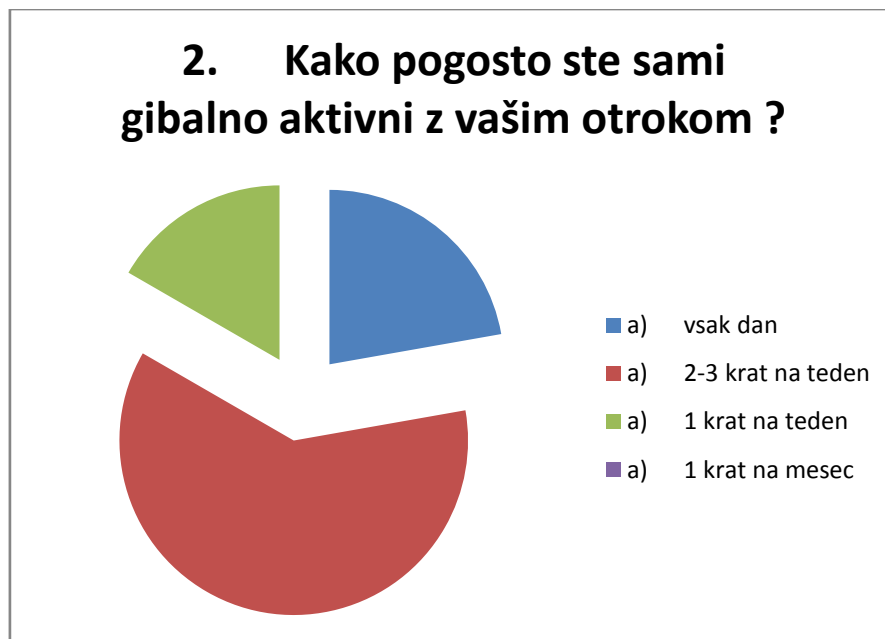
- a) menim, da moj otrok potrebuje dodatne športne aktivnosti izven vrtca
- b) menim, da ima moj otrok dovolj gibalnih aktivnosti v vrtcu
- c) menim, da gibanje in šport nista pomembna za razvoj otroka

Večina staršev meni, da imajo otroci v vrtcu dovolj gibalnih aktivnosti v vrtcu. Nihče od njih ni mnenja, da šport in gibanje nista pomembna za razvoj otrok.

2. Kako pogosto ste sami gibalno aktivni z vašim otrokom ?

- a) vsak dan
- b) 2-3 krat na teden
- c) 1 krat na teden
- d) 1 krat na mesec

Iz grafa je razvidno, da so le 4 starši s svojim otrokom aktivni vsak dan. Večina anketiranih staršev (11) je odgovorila, da so z otrokom aktivni 2-3 x na teden in 3 starši le enkrat na teden. Nihče izmed staršev ni gibalno aktiven le enkrat na mesec.

3. Katero od navedenih gibalnih aktivnosti največkrat izvajate skupaj z vašim otrokom?

- a) igre z žogo
- b) sprehodi
- c) kolesarjenje
- d) drugo (prosim dopišite): _____

Iz grafa je razvidno, da 7 staršev najpogosteje kot gibalno aktivnost skupaj z njihovim otrokom izbere igre z žogo, sledijo sprehodi (5). Le eden izmed staršev je izbral kolesarjenje kot eno izmed oblik gibalne aktivnosti z otrokom. Pot drugo pa so 4 starši zapisali: obisk planin, drsanje, rolanje in plavanje.

4. Ali menite, da je izvajanje različnih gibalnih in raziskovalnih dejavnosti v oddelku, pozitivno vplivalo na razvoj vašega otroka?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

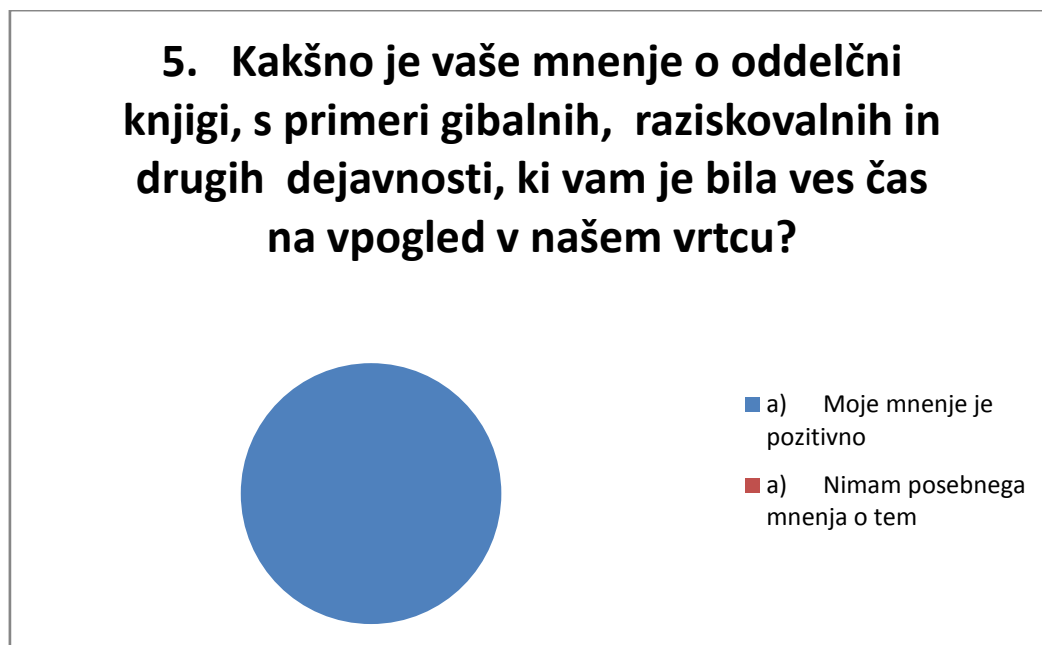
4. Ali menite, da je izvajanje različnih gibalnih in raziskovalnih dejavnosti v oddelku, pozitivno vplivalo na razvoj vašega otroka?

Večina anketiranih staršev (15) je izrazila pozitivno mnenje glede izvajanja gibalnih in raziskovalnih dejavnosti na prostem. Iz tega lahko predvidevamo, da so bili z izvedenimi dejavnostmi zadovoljni in so imeli dovolj vpogleda v izvajanje le teh. Nihče (0) ni izrazil negativnega vpliva, 2 starša pa se nista opredelila.

5. Kakšno je vaše mnenje o oddelčni knjigi, s primeri gibalnih, raziskovalnih in drugih dejavnosti, ki vam je bila ves čas na vpogled v našem vrtcu?

- a) Moje mnenje je pozitivno
- b) Nimam posebnega mnenja o tem

Čisto vsi anketirani starši (17) imajo pozitivno mnenje o oddelčni knjigi s primeri izvedenih dejavnosti, foto zapisi in komentarji otrok, kar nam je podalo še eno potrditev o dobro izvedenih dejavnostih in sodelovanju s starši. Tudi iz vsakodnevnih pogovor, vprašanj staršev in pozitivnih povratnih informacij lahko razberemo, da starši v večini podpirajo način in usmeritve dela, ki otroke spodbujajo k čim večji gibalni in raziskovalni dejavnosti.

5. SKLEP

Namen našega raziskovanja je bil, otroke preko projekta, popeljati k iskanju osebnega čustvenega jezika v pogovoru z naravo. S pomočjo izvedenih dejavnosti so otroci krepili svoje gibalne sposobnosti, okrepili radovednost in raziskovalne navade. Postajali so samostojnejši, bolj sproščeni pri pridobivanju novih izkušenj in pokazali veliko mero sodelovalnosti.

Pri izvedbi dejavnosti je bilo zelo pomembno vživljanje v posamezen prostor. Po večkratnem obisku gozda smo začutili pri otrocih počasno prepuščanje in odpiranje prostoru. Odrasli sva bili navdušeni nad izjemno ustvarjalnostjo otrok. Ves čas obiskov v gozdu pa smo se skupaj držali reka: *“Pusti v gozdu le svoje stopinje – odnesi iz njega le lepe spomine”*.

6. VIRI IN LITERATURA

- Bahovec, E. D. in Cvetko, I. (1999). Kurikulum za vrtce. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo.
- Brlič, R. (2010). Diplomsko delo – Skrb za zdravje otrok v vrtcu. Maribor: Pedagoška fakulteta
- Danks, F., in Schofield, J. (2007). Igrišča narave. Radovljica: Didakta
- Kroflič, R., Marjanovič Umek, L., Videmšek, M., Kovač, M., Kranjc, S., Saksida, I., idr. (2001). Otrok v vrtcu: priročnik h kurikulumu za vrtce. Maribor: Založba Obzorja.
- Kunaver, D., Lipovšek, B. (2006). Ali je kaj trden most. Ljubljana: Mladinska knjiga
- Kos, M., in Jerman, J. (2013). Provisions for outdoor play and learning in Slovene preschools. *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning*, let. 13, št. 3, str. 189-205.
- Marjanovič Umek, L. idr. (2001). Otrok v vrtcu: priročnik h kurikulumu za vrtce. Maribor: obzorja
- Maxim, W.G. (1997). *Social Studies and the Elementary School Child*. Ohio: Merrill Publishing.
- Otrok z nami v vrtcu – publikacija za starše
- Oftring, B., *Gremo v gozd! 88 namigov za odkrivanje in doživljanje gozda*. Olševke: Narava, 2012
- Petek, D. in Grubelnik, V. (2010). Pomen raziskovanja kot sistema učenja pri razvoju naravoslovnih sposobnosti in spretnosti v zgodnjem otroštvu. V V. Grubelnik (Ur.), *Opredelevitev osnovnih kompetenc* (str. 200-208). Maribor: Fakulteta za naravoslovje in matematiko

7. PRILOGE

A. ANKETNI VPRAŠALNIK ZA STARŠE

B. DEKLAMACIJA: Kako ujameš drevo?

C. MOJE DREVO- Spoznaj svoje drevo

PRILOGA A:

SPOŠTOVANI STARŠI

V letošnjem šolskem letu dajemo skupaj z otroci večji poudarek izvajanju gibalnih in raziskovalnih dejavnosti na prostem in iščemo in potrjujemo pozitivne učinke bivanja v naravi na razvoj otroka. Da bi obogatili naša spoznanja iz tega področja, Vas prijazno vabimo k sodelovanju oz. izpolnjevanju ankete.

Vprašalnik je anonimen, rezultati pa bodo uporabljeni izključno za izdelavo raziskovalne naloge

Za izpolnjene anketne vprašalnike in sodelovanje, se vam že vnaprej iskreno zahvaljujem.

Lep pozdrav,

Renata Ašenberger

Na vprašanja odgovorite tako, da obkrožite odgovor, oziroma ga napišete na črto.

1. Kakšno je vaše mnenje o vključevanju vašega otroka v različne gibalne aktivnosti ?

- a) menim, da moj otrok potrebuje dodatne športne aktivnosti izven vrtca
- b) menim, da ima moj otrok dovolj gibalnih aktivnosti v vrtcu
- c) menim, da gibanje in šport nista pomembna za razvoj otroka

2. Kako pogosto ste sami gibalno aktivni z vašim otrokom ?

- e) vsak dan
- f) 2-3 krat na teden
- g) 1 krat na teden
- h) 1 krat na mesec

3. Katero od navedenih gibalnih aktivnosti največkrat izvajate skupaj z vašim otrokom?

- e) igre z žogo
- f) sprehodi
- g) kolesarjenje
- h) obisk planin
- i) drugo (prosim dopišite): _____
- j) se ne ukvarjamo s športom

4. Ali menite, da je izvajanje različnih gibalnih in raziskovalnih dejavnosti v oddelku, pozitivno vplivalo na razvoj vašega otroka?

- d) Da
- e) Ne
- f) Ne vem

5. Kakšno je vaše mnenje o oddelčni knjigi, s primeri gibalnih, raziskovalnih in drugih dejavnosti, ki vam je bila ves čas na vpogled v našem vrtcu?

- c) Moje mnenje je pozitivno
- d) Nimam posebnega mnenja o tem

Hvala za vaš čas in odgovore.

PRILOGA B:

Deklamacija: Kako ujameš drevo

KAKO UJAMEŠ DREVO

(Tinka Bačič)

Postaviš se na sredo gozdne jase
zamižiš in se zavrtiš

Potem odpreš oči:
glej, pred teboj stoji-
drevo.

S krošnjo sega v nebo.

Steci brž k njemu !

Naj te ne moti
mravljica,
ki po lubju drobenclja,
niti drugi žužki,
ki so tu doma !

Naj ti ne bo na poti
robida,
ki ne spusti tvojih nog !

Objameš lahko drevo,
okrog in okrog,
na deblo prisloniš uho
Slišiš, kako je lepo,
ko ujameš drevo ?

PRILOGA C:

MOJE DREVO- SPOZNAJ SVOJE DREVO ?

V paru si otroci poiščejo svoje zanimivo drevo. Ob tem drevesu, s pomočjo odraslega odgovorijo na spodnja vprašanja in ugotovijo čim več zanimivega:

- Ali je drevo višje od tebe ?
- Ali lahko drevo objameš ?
- Koliko dlani lahko postaviš okoli debla ?
- Ali je lubje gladko ali hrapavo ?
- S pomočjo vrvice ugotovi, ali je deblo pri tleh debelejše, kot v višini tvoje glave ?
- Kakšna je krošnja drevesa ?
- Ali so veje ravne ali ukrivljene?
- Če so ukrivljene, ali so ukrivljene navzgor ali navzdol?
- Ali so veje tanke ali debele ?
- Se lahko dotakneš najnižje veje ?
- Ali ima tvoje drevo iglice ali liste ?
- Ali so listi na spodnji strani enake barve kot na zgornji?
- Ali so na tem drevesu tudi kakšne druge rastline ?
- Ali opaziš v oklici drevesa kakšno majhno drevo, ki ima šele nekaj listov ?
- Morda veš, kako je tvojemu drevesu ime ?
- Zakaj si izbral ravno to drevo?